

● לא עסקנו בפעולות אלימות ● אם נוכל להשיג את זכויותינו ● כח"ח מתנגד זמן לפעולות

מפני שאהבנו דרך זו. לא הלגיטימיות בדרכי שלום, בעלות אופי טרוריסטי ממש -

עסקנו בזה בתור חחביבי! מדוע נעסוק באלימות? הפיגועים הלכו והתמעטו!

עורך "העולם הזה" ריא"ן את יועצו הבכיר של ערפאת

PLO TERROR BOSS IN NEW YORK FOR SECRET TALKS

A SENIOR commander in the Palestine Liberation Organization is in New York on a mission related to the Israeli invasion of Lebanon, The Post has learned. Khaled al-Hassan, PLO leader Yasser Arafat's top political adviser and co-founder of the Al Fatah terrorists, has been here for several days, meeting with...

SECRET TALKS

By PETER FEARON in Washington and ELIAV SIMON in Jerusalem

הכותרת בעיתון האספסוף הניו יורקי על "הבוס של הטרור": חאלד אל-חסן (מימין)

הישראלים. הצענו לממן. אבל זאת היתה פעולה חריגה. פת"ח מתנגד זמן לפעולות בעלות אופי טרוריסטי ממש. **אכנרי:** הם בוצעו על ידי ארגונים אחרים השייכים לאש"ף? **אל-חסן:** כן, הארגונים של (אחמד) ג'בריל, חוותמה ואחרים, הצעתי בליסבון שתערך חקירה בינלאומית גם כדי לבדוק אם יש לאש"ף חלק כלשהו בפעולות אלה. החקירה תגלה שאש"ף אינו קשור בהן, אינו מממן אותן. בהדרגה הטלנו את מרותנו גם על אירגונים אלה, ומעשי הטרור הלכו במשך השנים והתמעטו. כתוצאה מהפעולה שלנו. **אכנרי:** והם ייפסקו לגמרי כאשר נעלה על דרך המשא ומתן. **אל-חסן:** כן, אם אפשר להשיג את עצמאותנו בדרכי שלום, לא נעסוק באלימות. הקוראן מתנגד לאלימות. הוא אומר שלפעמים צריכים לעשות דברים שאין אלהים אותם, צריכים להילחם גם כאשר שונאים מילחמה. אך אם יש דרך לכונן שלום, צריכים לעשות שלום. כך אומר הקוראן, כמוכן, השלום צריך להיות קשור בצדק. **אכנרי:** כשאתה אומר שלום, אתה מתכוון לעצמאות פלסטינית במדינה שתקום בחלק מן הארץ? **אל-חסן:** כן. **אכנרי:** וזה יהיה סוף-פסק? מה יהיה אחר-כך? האם לא תימשך המלחמה, כפי שחוששים ישראלים כה רבים? **אל-חסן:** לא. זאת תהיה סוף המלחמה. משם והלאה הכל יסתדר בדרכי שלום והבנה, אם שני העמים ירצו אז לשנות דברים בדרכי שלום, להקים קונפדרציה, או פדרציה, משהו כמו שווייץ — הם יוכלו לעשות זאת רק בהסכמה הדדית, בדרכי שלום. **אכנרי:** אתה דוגל בזה? **אל-חסן:** לפחות מבחינה כלכלית. אי אפשר להשיג עצמאות כלכלית — שלכם ושלנו — בלי כלכלה מאוחדת, שתקיף את הארץ כולה. דרוש איחוד כלכלי. **אכנרי:** רק בין שתי המדינות שלנו? **אל-חסן:** כל השערים במירוץ התיכון צריכים להיות פתוחים, זה לטובת כולם. **אכנרי:** כלומר, שוק מרחבי משותף. הצעתי זאת לפני 35 שנה. אגב, האם אתה יודע מה קורה לפליטים הפלסטיניים בלבנון? **אל-חסן:** לפי הידיעות שלנו, גורשו 60 אלף מישפחות ממחנות הפליטים, והמחנות נהרסו על ידי הישראלים. **אכנרי:** 60 אלף בני אדם או 60 אלף מישפחות? **אל-חסן:** מישפחות. **אכנרי:** איפה הם עכשיו? **אל-חסן:** הם רובצים תחת כיפת השמיים, תחת העצים. הישראלים גירשו אותם לקראת הקווים הסורים, בבקאע, והסורים לא נתנו להם לעבור. הם תקועים שם. כבר הקמנו ארבע תחנות רפואיות כדי לטפל בהם. אחר-כך שאלתי על מצב הפלסטינים בבירות הנצורה. חאלד סיפר שהוא עוקב אחר פעולתו של מחנה-השלום הישראלי וידוע לו שישנן תוכניות שונות לקידום שיתוף-הפעולה בין כוחות-השלום משני הצדדים. אם חלק מהן יבוצעו, ישמע העולם על כמה מיבצעים מפתיעים. במהלך השיחה העליתי גם את בעייתו של מרדכי הרצל דור, המכונה גם מנשה דויד. איש זה, נכה בעל בעיות נפשיות, עבר בראשית השנה ללבנון והוחזק בידי אש"ף. מישפחתו פנתה אלי, אחרי הראיון עם ערפאת, וביקשה ממני לטפל בכך. ביקשתי מחאלד אל-חסן לבדוק אם יש אפשרות למסרו בידינו, כמחווה של רצון טוב.

להפסיק את הטרור!

אכנרי: פיגועים מסוימים בעבר השאירו מישקע עמוק של שינאה בישראל. למשל, מעשה-ההוועה במעלות. **אל-חסן:** זה בוצע על ידי האירגון של (נאיה) חוותמה (החיות הדמוקרטית לשיחרור פלסטין). אבל גם הם לא התכוונו להרג. הם רצו לקחת בני-ערובה כדי לשחרר שבויים שלנו. ההרג נבע מסירובה הקבוע של **60 אלף מישפחות של מגודשים לנות עכשיו תחת כיפת השמיים מול הקווים הסוריים בלבנון!**

ממשלת-ישראל לשאת ולתת במיקרים כאלה. **אכנרי:** מיכן? **אל-חסן:** זאת היתה פעולה של פת"ח. לא התכוונו להרוג איש. אני לא מאמין שהאנשים שלנו הרגו. הקורבנות נפלו כאשר הגרמנים התחילו לירות. זה נכון גם לגבי הפעולות של האוטובוס (בקאונטריקלאב). הכוונה היתה שהבחורים שלנו — גם זאת היתה פעולה של פת"ח — יגיעו לתל-אביב ויקחו בני-ערובה כדי לשחרר שבויים. האנשים שלכם פתחו באש. אני הצעתי בוועידה הבין-פלמנטרית בליסבון שאנחנו, אש"ף, נממן חקירה בינלאומית בלתי-תלויה כדי לבדוק איך נהרגו הקרבנות — מהכדורים של אנשינו או מכדורים של כוחות-הביטחון

„מנהל הטרור של אש"ף נמצא בניו-יורק!“ זעקה הכותרת בעמוד הראשון של צהרון-האספסוף בניו-יורק, ניו-יורק פוסט. ובעמוד פנימי: „בוס הטרור של אש"ף נמצא בניו-יורק לשם שיחות סודיות!“ **אכנרי:** בסיפור נאמר כי חאלד אל-חסן, „היועץ המדיני העיקרי של יאסר ערפאת, מפקד בכיר באש"ף, אחד ממייסדי הטרוריסטים של פת"ח, הגיע לניו-יורק במסווה של יועץ המישלחת הכווייתית לאו"ם. הטרוריסט הגדול ישב על מיסתו במלון ניו-יורקי מפו"ר סם, כשהוא לבוש בגלביה לבנה מבריקה, נוסס כוויית. הוא איש גדול, גבוה ובריאי-בשר, המזכיר דוב — ההיפך הגמור של יאסר ערפאת. הוא שונה גם באופיו — גבר בעל חוש-הומור, האוהב לספר סיפורים ובדיחות. לחאלד אל-חסן, איך, כמוכן, שום קשר עם חתיאור בעיתון הסנסציוני, המתחרה עם מעריב וידיעות אחרונות בניסיונו — הבלתי-מצליח — להגדיל את תפוצתו עליידי חנופה לרובד הפרימיטיבי ביותר של הציבור היהודי. באופן רשמי הוא נושא בתואר של חבר הוועדה המר"כיות של פת"ח ויו"ר ועדת-החקוץ של המועצה הלאומית הפלסטינית. למעשה הוא הרבה יותר מזה: אחד מחציי-תריסר האנשים החשובים ביותר באש"ף, יועץ מדיני ראשון-במעלה של ערפאת, שאותו הכיר ערב ייסוד פת"ח, כשאל-חסן היה מהנדס בכוויית. הוא גם אחד מראשי המחנה הריאליסטי והמתון באש"ף, מזה שנים רבות. אף שמסר פעמיים-שלוש הצהרות קיצוניות, כדי להגן על עורפו. כשטיילפנתי לבית-המלון שלו כדי לבקש לראיינו, הזמין אותי לשיחה מיידית. את המידע על מקום-הימצאו — שנשמר בסוד כמוס לאור מאמרי-הסתה של העיתון — קיבלתי מידידים. הראיון העיתונאי שנתן יאסר ערפאת שבר גם אצל אל-חסן כל סייג. הפגישה לא היתה סודית, וכששאלתי אם מותר לי להודיע עליה ולפרסם ראיון עימה, הסכים בלי כל הסתייגות. אל-חסן דיבר על הצעות שונות לקידום תהליך השלום ועל עידוד ההכרה ההדדית בין שני העמים, ואז העליתי נושא שנשאלתי לגביו עשרות פעמים, מאז הראיון עם יאסר ערפאת בבירות המערבית, בפגישות ובאסיפות בארץ ובאירצות-הבטרי. הראיון נערך ביום השישי, ה-16 ביולי. **אכנרי:** נמתחה ביקורת על כך שלא העליתי, בשיחה עם ערפאת, את הבעיה שהישראלים קוראים לה „טרור“, ושאתם קוראים לה בשמות אחרים, השאלה הנשאלת היא: האם יופסק הטרור כאשר תסכים ממשלת-ישראל להכרה הדדית בין ישראל ואש"ף, כפי שהציעו, למשל, פיאר מנדס-פראנס. נחום גולדמן ופיליפ קלוצניק בהצהר רתם המפורסמת? **אל-חסן:** כן, בהחלט. התשובה היא חיובית. **אכנרי:** במישגרת של המאמץ להשגת השלום? **אל-חסן:** תראה, אורי, אנחנו לא עסקנו בפעולות אלימות מפני שאהבנו דרך זאת. לא עסקנו בזה בתור תחביב. לא היתה לנו ברירה. אם נוכל להשיג את זכויותינו הלגיטימיות בדרכי שלום, מדוע נעסוק באלימות? **אכנרי:** האם זוהי מגמה חדשה, שבאה כתוצאה מאורעות המלחמה הנוכחית? **אל-חסן:** לגמרי לא. פת"ח צימצם את הפעילות האלימה מזמן. עוד בשנת 1972 הסכמנו עם ראש-ממשלת לבנון (דאז), סאיי סלאם, להפסיק את הפיגועים משטח לבנון. שמרנו עליהם בקפדנות. רק בשנת 1973, בימי המלחמה (מלחמת יום-הכיפורים) הפרנו את זה, ואחרי המלחמה חזרנו וקיימנו התחייבות זו.